

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Practica Octaviani Vestrii I. C. Foro Corneliensis

Vestri, Ottaviano

Coloniae Agrippinae, 1597

VD16 V 940

De aduocatis consistorialibus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63002](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63002)

iudicialis militiæ, eorumque Romano usu dice-
mus, sine quibus suprà diximus iudicium confi-
stere, verùm si adhiberentur, faciliorem redde-
rent iudiciorum exitũ, nempe Aduocatis, Pro-
curatoribus, Sollicitatoribus, & Notarijs.

ANNOTATIONES.

- R**EBUS.) Quoniam de Rotæ Auditorio multa literis
mandauit Comesius in Proœmio Regularum Cam-
cellariæ, idcirco de hac re aliquid attingere satis
esse existimaui. In hoc igitur Auditorio duodecim præstan-
ti prudentia viri, & iuris antistites pro controuersijs deci-
dendis præsunt: Quanquam numero plures antiquitus præ-
fuisse constat, sed ad duodenarium Syxtus IIII colli-
buit. Hi Rotæ† auditores vulgò appellantur, propterea
(vt auguror.) quòd in orbem sedentes controuersias re-
tiant atque examinant. In hoc enim auditorio cuncta ad
doctrinam, prudentiam, integritatem, ac sanctitatem at-
tentione inesse mihi videntur: vt virtutis quoddam moni-
mentum vocari iurè possit. Ab his Auditoribus ob sum-
mam eorum iuris peritiã, insigne iudicium, publicam au-
thoritatem, incredibilemque grauitatem, quod in controuer-
sijs deciditur, tanquam ex oraculo dictum in omne æuũ
creditur, vt in rebus iudicatis eorum sententiæ, (quas deci-
siones Rotæ vocamus) demonstrant. Quarum quantã sit au-
thoritas, nemo nescius est, vnde non iniuria dici potest, quòd
tantã est Auditorum Rotæ opinio, quantã Pythagoræ apud
Pythagoricos fuit, vt nullus non satis esse putet dicere. Sic
Rotæ definiuit Hos auditores Præfecti Prætorio instare esse
Marius Salomonius censuit in l. de officio præfecti præto-
rio. Verùm ex his, quæ in superioris libri capite primo dixi-
mus, an rectè arbitratũ fuerit, apertè constat. Nicolaus An-
tonius Grauius.

De aduocatis consistorialibus.

CAP. XVIII.

SVM.

S V M M A R I V M.

- 1 Aduocati consistoriales decem, & eorum munus quale sit.
- 2 Aduocatorum consistorialium priuilegia.
- 3 Aduocati qui dicantur, & qui patroni, procuratores, & cognitores.

Verum cum in electionibus, quæ ad ecclesias in consistorio quotidie fiebant, plerunque apparerent oppositores, & res in controuersiam iret, causæ a duocatorum opera indigebant. Quamobrem * ne unicuique passim liceret hoc munus apud sacrum hunc senatum obire, constituerunt Pontif. ordinem decem virorum, qui egregij essent iuris periti, qui que non nisi solenni eorum publico periculo intra hunc ordinem admitterentur. Huic * ordini innumera per summos Pont. & Imperatores concessa sunt priuilegia, præsertim laurea doctoria in utroque iure, cæsareo scilicet & pontificio doctos iuuenes ornandi. Amplius, & locum parentis in ipso ordine ad filium iuri peritum, & aliàs idoneum transmittendi, quod ad nepotes etiam ex filio iure traduceretur, imo nostris temporibus ad fratrem benignitate tamen principis pro ea duntaxat vice extensum fuit. Horum virorum proprium munus in foro erat in consistorio sacroque senatu electionum, aliàsue etiam grauiore causas pro altera parte tueri. quas consistoriales vocant, à quibus etiam ipsi consistoriales dicti sunt aduocati. Hodiè tamen decrecentibus negotijs & eligendi facultate, usurpatione quadam in

H 2

prin-

principes trāslata, in hac specie ferè ociosi sunt, & in publicis duntaxat consistorijs non minus quàm poetæ caussas sibi confingunt, ac passim conducti apud omnes Romanæ Curix Iudices de iure respondent.

ANNOTATIONES.

2

A Duocatorum.) Verustissimum fuisse aduocatum munus, quandoquidem necessarium aduersus iniurios patrociniū semper fuit ex Iurisconsulti ceterisque auctoribus manifestum est. Nam superiores nostri multum Reipub. aduocatos prodesse, illos tamen, qui tantum prudentia, lingua, atque facundia, sed morum religione, vitæque sanctitate nimis quàm præstabiles sunt, consuerunt. Sed proh Deum immortalem, per paucos videri infra etas, qui sincere, fideliterque hoc tractent munus, sed adeo ardenti plerique omnes auaritia incumbunt, ut non aliquidque difficultate quispiam, qui fidem fluxam clientibus ingerat, reperiri queat: quibus maxima profectò obseruatio est, postquam ipsi tanta cum fide, & caput, & fortunas sua aduocatorum manibus committunt. Iure igitur Pontifices Max. apud sacrum Senatum duodecim constituere aduocatos, viros quidem in iuris prudentia atque omni virtutum genere probatissimos, qui non primam cutem, sed sanguinem (ut ita dicam) & medullam iurium eruere valeant.

3

Et ut Festus Pomp. docet. Aduocatus * nomen est tam accusatori, quàm defensori commune, qui si olim fuerat seu inutilis, vulgò causidicus dicebatur, auctore Quintiliano. Asconius Pedianus in Dinctionem, discrimen faciens inter Patronum, Aduocatum, Procuratorem & Cognitorem, in hanc sententiam loquitur: Qui defendit alterum in iudicio, aut Patronus dicitur, si orator est: aut Aduocatus, si autem suggerit, aut præsentiam commodat amico: aut Procurator, si absentis negotia suscipit: aut Cognitor, si presentis causam nouit, & sic tuctur ut suam. Sed hac de re Valla legem

dus est lib. Elegant. 4. c. 2. Et aduocatum esse, dignitas est l.
 vlti. C. de postul. & l. laudabile. C. de Advoc. diuers. indi.
 Sunt certè aduocati utiles atq; necessarij, nam publicis in re-
 bus ac priuatis lapsi erigunt, fatigata reparant, sic, vt non
 minus militare dicantur, quàm qui gladijs, clypeis, & tho-
 racibus militant, l. Aduocati, C. eodem ti. Est etiam pili hoc
 officium. Nè seruator noster Christus multoties in hoc mū-
 do aduocati munus exercuit, & vt cetera omittam Magda-
 lene aduocatus fuit, veluti super illud Luca 10. Martha,
 Martha, sollicita es, &c. Augustinus in hæc verba demon-
 strat. Dominus pro Maria respondit Martha, & factus est
 eius aduocatus, qui iudex fuerat interpellatus. Insuper mu-
 lieris deprehense in adulterio aduocatus fuit, vt Ioan. cap.
 8. Allegauit enim tunc Christus accusatores haudquaquam
 idoneos esse, dicens: Qui sine peccato est vestrum, primus in
 eam lapidem iniiciat. Quod quidem aduocati munus post-
 quam homini generis redemptor ipse ad patrem ascendit
 pro nobis continuo exercet. Ioanne sic attestante in priore e-
 pistola capis. 2. Sed & si quis peccauerit, aduocatum habe-
 mus apud patrem, Iesum Christum iustum: & ipse propitia-
 rio pro peccatis nostris. Nicolaus Antonius Granatini.

De Procuratoribus causarum sacri
 Palatii.

C A P. XIX.

S V M M A R I V M.

- 1 Doctores Roma procuratorum munere fungun-
 tur, verum illi oratores sunt, & non procurato-
 res, num. 3.
- 2 Procuratoris officium vile est.

H V I C proximus est alius virorum ordo,
 quorum munus est, consistoriales & sa-
 cri palatii, quas rotales dicimus, aliæ sue
 causas